

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2022. december

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága 2022. december végéig 4 865,4 milliárd forinttal **növekedett** a következő négy tényező eredményeképpen:

- **Az első tényező**, amely **növelte** az adósságot a nettó forintkibocsátás 1 654,4 milliárd forint összegben, ami a költségvetés hiányát finanszírozza.
- **A második – növelő hatású – tényező** a nettó devizakibocsátás, amely 2 269,9 milliárd forinttal növelte a költségvetés adósságát.
- **A harmadik – szintén növelő hatású – tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 732,3 milliárd forinttal növelte.
- **A negyedik – további növelő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok növekedése 208,8 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint december végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2022-ben, milliárd forint

	2021. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2022. december		változás
	előzetes állomány	Megoszlás	I-XII. hónap				előzetes állomány	Megoszlás	százalékpont
1. Forint	32 121,236	78,9%	13 418,203	11 763,811	0,000	1 654,392	33 775,628	74,1%	-4,80%
1.1. Hitel	1 307,744	3,2%	0,000	283,539	0,000	-283,539	1 024,205	2,2%	-0,97%
1.1.1. Külföldi	1 307,744	3,2%	0,000	283,539	0,000	-283,539	1 024,205	2,2%	-0,97%
1.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
1.2. Állampapír	30 813,492	75,7%	13 418,203	11 480,272	0,000	1 937,931	32 751,423	71,9%	-3,83%
1.2.1. Kötvény	20 220,031	49,7%	3 924,764	1 798,518	0,000	2 126,246	22 346,277	49,0%	-0,64%
1.2.2. Diszkont kincstárjegy	583,208	1,4%	3 391,546	2 188,972	0,000	1 202,575	1 785,783	3,9%	2,49%
1.2.3. Lakossági állampapír	10 010,253	24,6%	6 101,892	7 492,782	0,000	-1 390,890	8 619,363	18,9%	-5,68%
2. Deviza	8 395,157	20,6%	3 049,506	779,604	732,270	3 002,172	11 397,328	25,0%	4,39%
2.1. Hitel	1 345,240	3,3%	543,249	41,146	111,736	613,839	1 959,079	4,3%	0,99%
2.1.1. Külföldi	1 345,240	3,3%	543,249	41,146	111,736	613,839	1 959,079	4,3%	0,99%
2.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
2.2. Állampapír	7 049,917	17,3%	2 506,257	738,458	620,533	2 388,333	9 438,250	20,7%	3,39%
2.2.1. Külföldi	6 594,948	16,2%	2 325,624	412,953	577,847	2 490,518	9 085,466	19,9%	3,74%
2.2.2. Belföldi	454,969	1,1%	180,633	325,505	42,687	-102,186	352,783	0,8%	-0,34%
Összesen	40 516,393	99,6%	16 467,709	12 543,415	732,270	4 656,563	45 172,957	99,1%	-0,41%
Egyéb kötelezettség	180,629	0,4%	2 265,850	2 071,766	14,707	208,790	389,419	0,9%	0,41%
MINDÖSSZESEN	40 697,022	100,0%	18 733,558	14 615,181	746,976	4 865,353	45 562,376	100,0%	0,00%

A központi költségvetés devizaadóssága 2022-ben 3 002,2 milliárd forinttal 11 397,3 milliárd forintra növekedett az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2021. év végi 20,6%-os szintről 25,0%-os szintre emelkedett a teljes adósságon belül. A növekedés hátterében döntően a februárban kibocsátott 205,4 milliárd forint összegű Szamuráj kötvények, a júniusban kibocsátott 1 441,3 milliárd forint összegű devizakötvények, a novemberben kibocsátott 410,5 milliárd forint összegű Zöld Kötvény és 110,9 milliárd forint összegű Zöld Panda Kötvény állnak. Decemberben még sor került a 2041-ben lejáró USD kötvény második ráemelésére 400 millió USD értékben, azaz 157,5 milliárd forint összegben. Az árfolyamgyengülés tovább emelte a devizaadósság részarányát.

A költségvetés forintadóssága december végéig 1 654,4 milliárd forinttal növekedett, és 33 775,6 milliárd forintot ért el, a forint adósság a teljes államadósság 74,1%-át teszi ki. 2021 decemberében ez az arány 78,9% volt.

2022. december végén a forint lakossági állampapírok állománya 8 619,4 milliárd forintot tett ki, ami 1 390,9 milliárd forint csökkenést jelent 2021. december vége óta.

A lakossági állampapírkereslet döntő hányadát az egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír értékesítése képezte. A Prémium Magyar Állampapír állománya 2022. december végére 2 118,9 milliárd forinttal növekedett, amely így 4 321,6 milliárd forintot tett ki. A szeptembertől újra bevezetésre került Bónusz Magyar Állampapírt szintén keresték a lakossági befektetők, állománya 453,9 milliárd forinttal növekedett, így a korábbi kibocsátású állampapírokkal együtt hóvégén 514,7 milliárd forintot tett ki. A Magyar Állampapír Plusz állománya december végéig 3 762,5 milliárd forinttal 2 184,0 milliárd forintra csökkent. A nyomdai úton előállított Magyar Állampapír Plusz állománya 164,5 milliárd forint csökkenés következtében 250,5 milliárd forint volt hó végén.

Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 807,8 milliárd forint volt december végén, ami 193,8 milliárd forinttal alacsonyabb a 2021. év végi állománynál. A gyermekek életkezdési támogatását szolgáló Babakötvény állománya 2022-ben 50,1 milliárd forinttal növekedett és év végére elérte a 198,8 milliárd forintot.

Az ÁKK Zrt. december hó folyamán összesen 196,7 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A külföldi befektetők állampapír állománya decemberben 430,6 milliárd forinttal 5 152,0 milliárd forintra csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,5%-a, 5 124,9 milliárd forint államkötvény és 0,5%-a, 27,1 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje december végén 6,5 év volt, amely emelkedett az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A korábbi dollárkötvény kibocsátások óta eltelt időszakban az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 208,8 milliárd forinttal növekedett. December végén az állomány 389,4 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,9%-át jelenti.

Decemberi események

December 1-jei pénzügyi elszámolással került sor Magyarország 2041-ben lejáró USD kötvényének második ráemelésére 400 millió USD értékben, azaz 157,5 milliárd forint összegben.

Devizahitel felvételére, projektfinanszírozási céllal 196,7 milliárd forint összegben került sor, a hitelek lehívása euróban és amerikai dollárban történt. A devizahiteltől 66,4 millió euró összegű hitel már korábban lehívott forinthitel (28,1 milliárd forint) volt, azonban a forinthitelek kamatrevíziója kapcsán lehetőség nyílt kedvező feltételek mellett a hitel devizanemének a megváltoztatására is, így ezen hitelek a továbbiakban a devizahitelek állományát növelik. A forint hitelek euróra történő konvertálása következtében az átalakításban érintett hitelek törlesztése szerepel a forint hiteltörlesztések, míg ezek euróban történő lehívása a devizahitel lehívások között. Belföldi devizakötvény 54,5 milliárd forint értékben került kibocsátásra.

A devizahitel törlesztések összege az év utolsó hónapjában 9,2 milliárd forintot tett ki, míg a belföldi devizakötvények törlesztése 93,5 milliárd forint összegű volt.

A forinthitelek esetén decemberben 53,1 milliárd forint törlesztés történt, amelyből a devizahiteleknél említett kamatrevízióhoz kapcsolódó devizanem konvertálás következtében 28,1 milliárd forint összegű hitel került törlesztésre.

A forint/euró árfolyam a november végi 407,67 forint árfolyamhoz képest erősödött, december végén 400,25 forint volt. A 2021. december végi 369,00 árfolyamhoz képest jelentős árfolyamvesztés következett be 2022 végére, ami 732,3 milliárd forinttal növelte a deviza adósságállomány forintban számított értékét.

A forintadósságon belül a decemberben megvalósított jelentős aukciós kötvénykibocsátás, egyéb visszavásárlás és a repóállomány változása következtében a piaci államkötvények állománya 548,0 milliárd forinttal emelkedett. A diszkont kincstárjegyek állománya a növekvő értékesítés következtében összesen 183,2 milliárd forinttal nőtt. A forint lakossági állampapírok állománya 26,8 milliárd forinttal csökkent az év utolsó hónapjában, a forgalmazóktól történő visszavásárlás és a lakossági állampapírok iránt megtorpanó kereslet eredményeképpen.

A deviza keresztárfolyamok, hozamok év végi változása és egyéb műveletek az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betét állományokat december folyamán 26,7 milliárd forinttal növelte.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* decemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,3-ről 1,7-re mérséklődött. A *kötvényaukciókon* a havi átlagos fedezettség az előző havi 3,1-ről 2,8-re csökkent.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 119 bázisponttal növekedett, és 14,28%-ot tett ki. A *6 hónapos kincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 14,47% lett, amely 85 bázisponttal meghaladja a november végi értéket. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 14,49% lett, amely 96 bázisponttal magasabb a november végi értéknél.

Az *5 éves kötvény* utolsó decemberi aukcióján az átlaghozam 9,07%-ot ért el, amely 20 bázisponttal elmarad a november végi aukción kialakult átlaghozamtól. A *10 éves kötvény* utolsó decemberi aukciójának 8,27%-os átlaghozama 11 bázisponttal alacsonyabb a novemberi utolsó aukción kialakult átlaghozamtól.

Budapest, 2023. január 11.

Réz András
vezérigazgató-helyettes